

Kort om OH-anropens historia

Mikko Pikarinen [oh2mmy<ät>sral.fi]

När de första, som kan kallas radioamatörer, inledde radiohobbyn i början på 1900-talet, hittade de på sina egna anropssignaler. Allra först använde t.ex. Leo O. Lindell anropssignalen LOL. De första utövarna av denna hobby var medlemmar i Nuoren Voiman Liitto NVL (De unga krafternas förbund, övers. anm.). Det finska radioamatörförbundet SRAL bröt sig ut ur NVL 1926.

Ur förkortningen "NVL" härleddes de första "ropen" (som de då kallades) enligt modellen 2NVA, 2NVB osv. Senare utelämnades bokstaven "V" och anropen 2NA, 2NB osv. användes. Numrets betydelse i de första anropssignalerna är obekant, men även den senare distriktsindelningen följde dessa första anropssignaler. Numret användes inte heller nödvändigtvis vid trafikerandet.

När man fick de första utlandsförbindelserna uppstod behovet av en landsidentifiering. Något officiellt sådant fanns inte, varför hobbyutövarna hittade på sådan själv. Som Finländska prefix användes bl.a. FN, S och ES (Europa Suomi). S föreslogs också som hela Skandinavien prefix, och svenskarna började också använda SM. Slutligen bestämde man på den internationella radiokonferensen i Washington att Finlands identifiering skulle vara OH, och detta trädde i kraft den 1.1.1929.

OH-anrop började beviljas, och man fortsatte den tidigare i bruk varande praxisen och delade ut suffixen i varje distrikt med början från NA framåt, sedan NB, NC osv. Anrop som tagits ur bruk återanvändes även för nya stationer, och detta förfarande fortsattes ända till 1984. Suffix som börjar på A började delas ut till klubbstationerna från femtiotalet framåt.

Åren 1939 - 1947 var radioamatörverksamheten förbjuden (16.9.1939 – xx.xx.1947) men när den åter tilläts hade läns- och distriktsgränserna, liksom Finlands riksgrens, ändrats varför också distriktsindelningen ändrades att motsvara rådande förhållanden. Den korrigerades även ett par gånger. Dessutom har åtminstone orterna Konnevesi bytt distrikt från OH7 till OH6 samt Somero från OH3 till OH1.

Till 1997 använd distriktsnumrering	
OH0	Åland
OH1	Åbo och Björneborgs län
OH2	Nylands län
OH3	Tavastehus län
OH4	St. Michels län
OH5	Kymmene län
OH6	Vasa och Mellersta Finlands län
OH7	Kuopio och Norra Karelens län
OH8	Uleåborgs län
OH9	Lapplands län

Före 1.6.1954 hörde nuvarande Lapplands län till OH8-distriktet. Före kriget fanns även ett OH9-distrikt, dit åtminstone Petsamo hörde. 16.3.1934 fanns OH9NA som enda nia i Petsamo. År 1950 hörde landskapet Åland till OH1-distriktet. Ålands självstyrelselag, som utformades på 1920-talet förnyades 1951, men om detta har haft någon inverkan på distriktsindelningen vet man inte. Åland har i alla fall redan tidigare varit administrativt separerat. Redan 1960 var prefixet OH0 i bruk på Åland.

Till sist tog suffixen med två bokstäver slut i tvåornas distrikt, och 1961 började man bevilja treställiga suffix som började på

bokstaven B. I slutet på 1960-talet började man dela ut treställiga anrop i bakvänd ordning till amatörer med teknisk klass börjande med AZZ. Tydligt vid ungefär samma tidpunkt började man också dela ut treställiga suffix som började med Z till utländska medborgare som var stadigvarande bosatta i Finland. Av dessa delades det aldrig ut mer än ett fåtal. Treställiga suffix som börjar på R reserverades för repeaterstationer. Även andra treställiga anrop delades ut på ansökan, t.ex. OH9SCL till julgubben och OH2TEN till en 10 m fyr. För övrigt lyssnade man gärna till förslag, så det var lätt att få till exempel sina egna initialer i suffixet förutsatt att anropssignalen i fråga bara var ledig i det egna distriktet.

År 1985 beslöt man att ta i bruk ett nytt system och således började man dela ut treställiga suffix till alla nya stationer. Traditionellt började utdelningen från suffixet NAA. Dessa suffix delade inte längre ut distriktsvis, utan samma treställiga suffix utgavs bara en gång. Distriktsnumreringen bibehölls som tidigare. I något skede blev det praxis att innehavaren av ett sådant "nytt" treställigt anrop byter ut siffran i sin anropssignal när man besöker ett annat distrikt, eller flyttar dit, så att siffran motsvarar vistelsedistriktet. I mitten på 1990-talet frångick man denna praxis. I början på 1990-talet började man bevilja treställiga anrop som börjar med A till klubbarna. Dessa började från AAA med "engångsbruk" liksom de andra suffixen enligt det nya systemet.

NZZ blev utdelat år 1988, och som följande serie delades anropen MAA-MZZ ut, sedan LAA-LZZ osv. baklänges i alfabetet enligt den första bokstaven. Serien som börjar med I hoppades över för att undvika förvirring då t.ex. I och J påminner för mycket om varandra vid tal. G-seriens suffix blev slut i början på september 2005 och det första suffixet som börjar på F dök upp på Ficoras webbsida 14.9.2005. Suffixen FOC och FOO hade köpts redan tidigare..

Nya 3-ställiga suffixserier och deras utdelningstider	
NAA-NZZ	1985-1988
MAA-MZZ	1988-1990
LAA-LZZ	1990-1992
KAA-KZZ	1992-1994
JAA-JZZ	1994-1996
HAA-HZZ	1996-2000
GAA-GZZ	2000-2005
FAA-FZZ	2005-

Efter mitten på 1990-talet började Teleförvaltningscentralen THK (numera Ficora) sälja lediga anropssignaler, så numera kan man inte med säkerhet utläsa från anropet hur gammalt anrop det är frågan om. Vilken radioamatör som helst kan köpa sig det anrop han önskar om det bara är ledigt. Man slopde även distriktsnumreringen utom för Åland, så numera behöver man inte ansöka om ny stationslicens (och nytt anrop) om man flyttar till ett annat distrikt. För nya anrop lottas numret om man inte framför något önskemål. Undantaget är numret 0, som bara ges till stationer på Åland.

Gällande praxis om utdelning och bruk av radioamatöranrop finns här:
<http://www.ficora.fi/sv/index/luvat/luvanvaraisetradiolaitteet/radioamatoorilaitteet.html>

Ursprungligen skrev OH2MMY detta 15.12.2001, men dokumentet har uppdaterats några gånger sedan dess. Om du hittar klara fel, kan korrigeringar sändas till översättaren via e-post.

Källor:

- Tidningen Radioamatööri, nr. 1/1950, 1/1960 samt flera från åren 1988-2001
- Boken SRAL:s 50-årshistorik
- SRAL ry 75 år: Festboken "Alussa oli kipinä"
- Wiio, Somerikko: Harrastelijan Radiokirja 1950
- Hörsägen :-)

Fritt översatt 4.7.2007 (med författarens tillstånd från hans hemsida) av
Thomas Anderssen, OH6NT [oh6nt<ät>sral.fi]